

Groen is het nieuwe zwart. Het bedrijfsleven vergroent en dat zal straks ook voor de bouw gelden. Door de recessie zal de krapte op de arbeidsmarkt, die veel werkgevers de afgelopen tijd naar adem deed snaken, afnemen. Polen in Engeland keren al terug naar hun vaderland. Dit zal ook in Nederland gaan gebeuren. Dit is een mooie gelegenheid om echt goed te gaan kijken naar efficiëntie in werkprocessen en organisatie; moet je echt met zoveel verschillende vaklieden op een bouwplaats zijn?

Groen bouwen wordt een grote trend. Denk aan gebouwen die tevens energiecentrales zijn, zoetwaterrecycling en nieuwe generaties zonnecellen. Deze cellen zijn te integreren in dakpannen, ruiten en straks in verf voor buitenmuren: het komt er allemaal aan. Zacht hout kan versterkt worden met nanodeeltjes en zo keihard gemaakt worden. Daardoor hoeft je minder tropisch hardhout te gebruiken. Parketvloeren van de nieuwste gene-

Sustainability in de Bouw

ratie bevatten al minder tropisch hardhout dan de vorige. Zo draagt de bouwketen bij aan een beter milieu.

Steeds meer mensen werken deels of fulltime vanuit huis. De werkfunctie van je huis wordt belangrijker. Door thuis te werken kun je files deels ontlopen, wat weer scheelt in brandstofgebruik. Mobiliteit moet anders georganiseerd worden en woon- en werkfuncties vervagen. Ook dat moet leiden tot efficiënter energieverbruik. Ondertussen zet de woonverduunning door. Er komen dus steeds meer kleinere huishoudens. Ons liefdesleven ontwikkelt zich net zo onstuimig als de rest van de wereld, dus krijg je meer liefdes in één leven en komen er meer eenpersoonshuishoudens. Dat kost natuurlijk meer energie. Een groot huis waar een gezin woont is op energiegebied efficiënter dan twee huizen voor elk een eenpersoonshuishouden met kinderen die van het ene huis naar het andere hoppen. Om mi-

lieuredenen zouden echtscheidingen dus eigenlijk verboden moeten worden, maar dat is wel heel radicaal.

De energierekening zal de komende tijd gestaag stijgen. Olie wordt duurder, gas ook. Woningen zijn bij elkaar goed voor zo'n 30% van de nationale energieconsumptie. Energie-arm bouwen kan nu beter worden ingevuld dankzij de toenemende mogelijkheden. Zonne-energie ontwikkelt zich razendsnel, er kan energie uit asfalt worden gehaald en ook biobrandstoffen komen eraan; zeker als de probleempjes van de eerste generatie opgelost zijn. Zoet water dat we gebruiken in badkamers wordt nu erg inefficiënt gereinigd en hergebruikt. Dat kan straks slimmer, zoals al gebeurt op cruiseschepen en superjachten. Recessie of niet, maatschappelijk verantwoord ondernemen, ofwel 'sustainability' heeft in de bouw een goede toekomst.

Trendwatcher **Adjiedj Bakas** schreef samen met marketeer Roger Peverelli het boek "The Future of Finance" dat op 21 november jl. werd gepresenteerd bij De Nederlandsche Bank. Het boek is verkrijgbaar in het Nederlands en Engels en verschijnt in 40 landen. Bakas is een veelgevraagd spreker.

www.bakas.nl